

Perspectiva de gènere en la docència i processos de qualitat

Tània Verge
Directora de la Unitat d'Igualtat

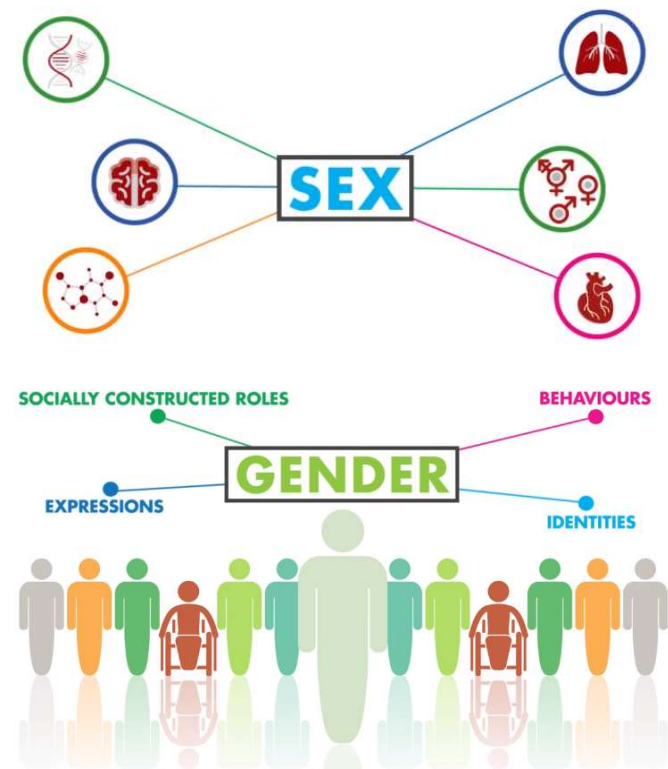
Estructura de la sessió

1. La rellevància de la perspectiva de gènere en els processos de qualitat de la docència universitària: què, qui, com.
2. Transversalitat de gènere en els estàndards de qualitat del Marc VSMA d'AQU Catalunya: noves evidències relacionades amb la igualtat de gènere i calendari d'aplicació.

*“Gender blindness is the **failure to recognise** that the roles and responsibilities of women and men are ascribed to, or imposed upon, them in specific social, cultural, economic and political contexts. Gender-blind projects, programmes and policies do not take into account these **different roles and diverse needs**. They therefore maintain the status quo and will not help transform the unequal structure of gender relations.”*

(EIGE’s Thesaurus)

“Sexe” i “gènere” com a variables analítiques clau

Nasa cancels all-female spacewalk, citing lack of spacesuit in right size

Space agency blames shortage of outerwear after first-of-its-kind mission falls through

Women more likely to survive heart attack if treated by female doctor - study

US researchers say gender of ER doctor might affect female patients' chances of survival

La justicia europea rechaza por sexista el cálculo de la duración del paro del empleo a tiempo parcial

"Está acreditado que la mayoría de los perjudicados son mujeres", expone la sentencia

The deadly truth about a world built for men - from stab vests to car crashes

Crash-test dummies based on the 'average' male are just one example of design that forgets about women - and puts lives at risk

EDUCACION >

El "conocimiento amputado" de los libros de texto sin mujeres

El material educativo continúa transmitiendo una visión androcéntrica del conocimiento pese a los esfuerzos y avances recientes

GLORIA RODRÍGUEZ-PINA
Madrid · 29 AGO 2018 · 08:38 CEST

CAS LA MANADA ·

El Tribunal Superior de Navarra confirma la condena de la Manada a nou anys per abús sexual

La resolució inclou un vot particular de dos magistrats que demanaven que se'ls condemnés a 14 anys de presó per agressió sexual

Primer crònicista: no veurem
veremos

Diez niños con libros de texto de primaria: cada uno en su...

Perspectiva de gènere

Estàndards neutrals.

Sobregeneralitzacions.

Omissions crítiques / resultats
parcials i esbiaixats.

Essencialisme biològic.

Normes/estereotips de gènere.

Mobilizing **all general policies** and measures specifically for the purpose of achieving equality by **actively and openly** taking into account at the planning stage their **possible effects on the respective conditions, situations and needs of men and women.**

Comissió Europea (COM (96) 67 final)

Els poders públics han d'aplicar la perspectiva de gènere i la perspectiva de les dones en les actuacions, **a tots els nivells i a totes les etapes**, reconeixent el valor que aporten dones i homes i aplicant de manera positiva els canvis necessaris per a millorar la societat i **respondre a les realitats, les oportunitats, les necessitats i les expectatives dels dos sexes.**

Article 3.1, Llei 17/2015

Perspectiva de 'gènere+' (interseccionalitat)

Crenshaw, Kimberlé W. (1991). "Mapping the margins: intersectionality, identity politics, and violence against women of color." *Stanford Law Review* 43 (6): 1241-1299

[Sugary Black Pussy .com-Black girls in a hardcore action galleries](#)

[sugaryblackpussy.com/](#) - Cached

(black pussy and hairy black pussy,black sex,black booty,black ass,black teen pussy,big black ass,black porn star,hot black girl) ...

[100% Black Girls -- \(\(100% Free Black Girls Chat\)\)](#)

100%

[www.woome.com/people/girls/crowds/black/](#) - Cached

100% Black Girls Online / / (100% Free Black Girls Chat) -- Black Girl Chat Rooms, Meet a Black Girl Online Now!!

[Black Girls | Big Booty Black Girls | Black Porn | Black Pussy](#)

[www.blackgirls.com/](#) - Cached

BlackGirls.com is the top spots for black porn online. Hottest big Booty black girls sucking black cocks, in black ebony porn movies.

Ads

[Hot Black Dating](#)

[www.blackcrush.com](#)

Hook Up Tonight & Get Busy with a Hot Black Girl Near You. Join Free

[Local Ebony Sex](#)

[www.amateurmatch.com](#)

The Sexiest Ebony Dating Online. Chat Browse and Get Laid. Free Join

[Black Women Seeking Men](#)

[www.blacksexmatch.com](#)

Find Black Women Near You Who Want a Lover in Only 5 mins!

[Big Booty Black Porn](#)

[www.bigbootyblackvideos.com](#)

A must see black booty porn site. uncensored videos - 100% Free

[k XXX - uncensored](#)

[abigblackdonkeybooty.com](#)

ore Black Porn tube videos. nely good - 100% Free.

[k Girls](#)

[webn.net](#)

Black Adult PayPerView

From Over 100,000 Porn Films

[hty Black Wives](#)

[ffairsclub.com/Black](#)

nd Out For Work: Yo

ty Pleasure! Join For

ur ad here >

El 'currículum ocult' i les minories a l'escola

L'escola ha tendit molt sovint a homogeneïtzar culturalment l'alumnat, ha amagat o deixat de promocionar les diferències culturals. La pregunta a fer-nos és com ha de ser un currículum inclussiu, un currículum que no exclouï les minories ni els altres i que no trivialitzi la riquesa de la diversitat cultural present als centres.

Salvador Carrasco

25.09.2018 - 21:54

Tuit

Comparteix

Rosalia

@BonKamona

Follow

I saw a tweet saying "Google unprofessional hairstyles for work". I did. Then I checked the 'professional' ones 🙄🙄🙄

Mascom 11:01 PM 17% professional hairstyles for work

RETWEETS 141

LIKES 41

2:04 PM - 5 Apr 2016

Marc normatiu i marc orientador de la perspectiva de gènere (PG) en la docència

Àmbit internacional:

- Plataforma d'acció de Beijing (NNUU, 1995)
- Comissió Europea (1996)
- Consell d'Europa (1998)
- ECOSOC / CSW (NNUU)
- Agenda 2030 (NNUU)

Àmbit estatal:

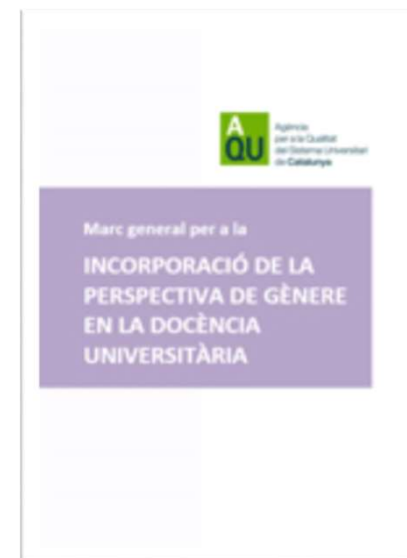
- LO universitats (4/2007)
- Llei Ciència (14/2011)
- LO igualtat (3/2007)

Àmbit català:

- Llei universitats (1/2003)
- Estatut d'Autonomia
- **Llei igualtat (17/2015)**

Article 28:

- Transversalitat de la PG i de la contribució de les dones en tots els àmbits de coneixement.
- Formació al PDI en PG.
- Mòduls o cursos específics (PG i de les dones) en la proposta curricular obligatòria.
- Avaluació externa dels processos de qualitat.

Agenda 2030: Igualtat i qualitat

(5.C) Adopt and strengthen sound policies and enforceable legislation for the promotion of gender equality and the empowerment of all women and girls at all levels.

Agenda 2030: Igualtat i qualitat

(4.7) Ensure that all learners acquire the knowledge and skills needed to promote sustainable development, including, among others, gender equality.

(4.A) Build and upgrade education facilities that are child, disability and gender sensitive and provide safe, non-violent, inclusive and effective learning environments for all

(17.14) Enhance policy coherence for sustainable development.

(17.16) Enhance the global partnership for sustainable development, complemented by multi-stakeholder partnerships that mobilize and share knowledge, expertise, technology and financial resources, to support the achievement of the sustainable development goals.

(17.19) Build on existing initiatives to develop measurements of progress on sustainable development.

(A/Res/70/1, Follow up and review processes, 74e): They will be gender-sensitive.

Igualtat i qualitat → (e)quality

- Cap fase del cicle d'una política pública és neutral al gènere → La manera en què el gènere sigui (o no sigui) formulat té conseqüències rellevants (Bustelo, 2017).
- Reduir el treball d'avaluació al recompte de dones i homes impedeix 'veure' el gènere – i com aquest es 'fa' a les institucions.
- L'absència d'estàndards específics en l'avaluació invisibilitza els objectius d'igualtat de gènere en la implementació (Moser, 2005).
- Incorporar la PG en els estàndards i en el treball de les missions institucionals de qualitat n'incrementa de la rellevància social.

III. Gender knowledge in education and research

Curricula need to be revised based on the fact, that the academic society is male dominated and often forgets women and their contributions in history, which leads to the perception of a constant and even historical lack of role models. Such a perception may lead to the belief of female of not being suited for these fields. The beliefs and ideologies, which have been excluding women from participating in higher education, have resulted in a view of science and education, excluding the bodies, lives and experiences of women from being a suitable subject for research and education.

Gender specific knowledge cannot be outsourced in specific lectures on “gender” but has to be integrated into the average courses and seminars. The definition of employability must include awareness regarding gender stereotypes and gender based discrimination. When curricula include soft skills, gender knowledge has to be a part of those competences.

<https://www.esu-online.org/?policy=2008-policy-paper-gender-equality-in-higher-education>

Evidència acreditada de la ceguesa al gènere

International Journal of Medical Education. 2014;5:110-124
ISSN: 2042-6372
DOI: 10.5116/ijme.5380.ca6b

Gender differences in the learning and teaching of surgery: a literature review

Carmen Mesas Burgos¹, Anna Josephson²

¹Division of Pediatric Surgery, Department of Women's and Children's Health, Karolinska Institutet, Sweden

²Department of Neuroscience, Karolinska Institutet, Sweden

Where Are the Women? An Analysis of Gender Mainstreaming in Introductory Political Science Textbooks

Amy L. Atchison

Pages 185-199 | Received 22 Jun 2016, Accepted 02 Jan 2017, Published online: 02 Mar 2017

Report of the Women and the Law Project: Gender Bias and the Law School Curriculum

Ann Shalleck

Journal of Legal Education

Vol. 38, No. 1/2 (March/June 1988), pp. 97-99

Language Teaching Research 4.2 (2000); pp. 149-173

New understandings of gender and language classroom research: texts, teacher talk and student talk

Jane Sunderland *Lancaster University*

Still Hidden from History? The Representation of Women in Recently Published History Textbooks

Audrey Osler

Oxford Review of Education

Vol. 20, No. 2 (1994), pp. 219-235

Toward A Feminist Pedagogy In Economics

April Laskey Aerni, Robin L. Bartlett, Margaret Lewis, Kim Marie Mcgoldrick & Jean Shackelford

Pages 29-44 | Published online: 07 Dec 2010

Gender(ed) Matters in Communication/Media Studies: Integrating Curricular Innovation and Social Change in the Spanish Model

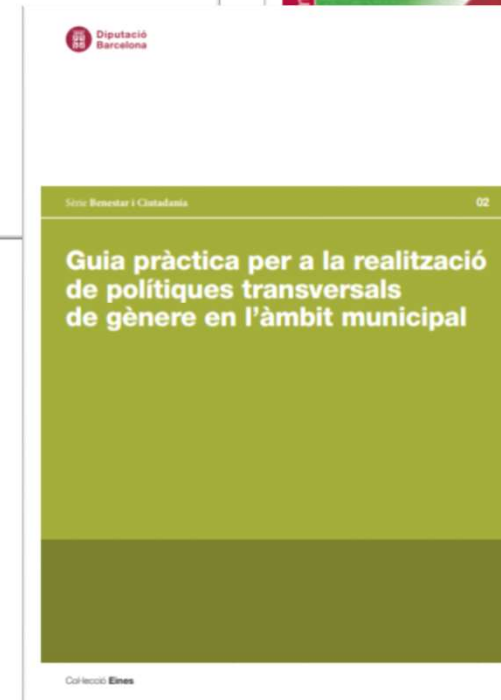
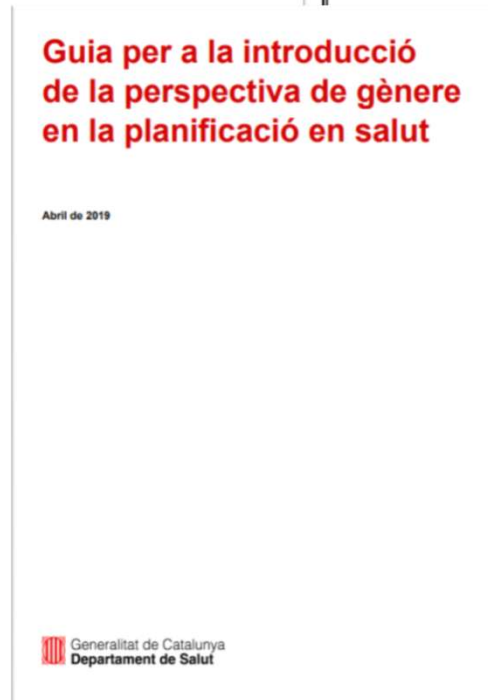
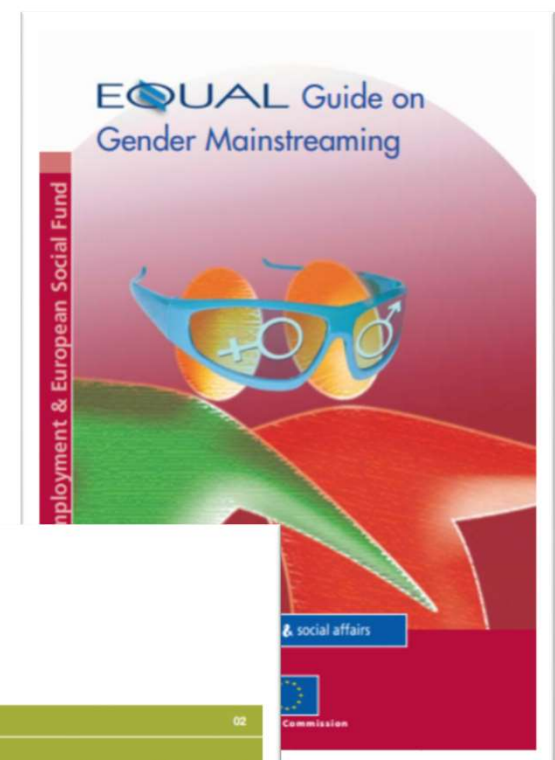
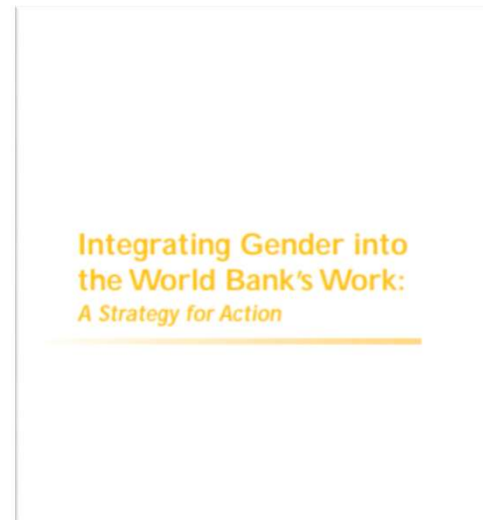
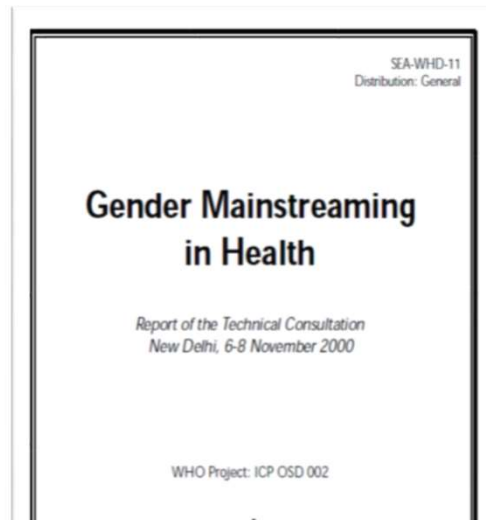
Maria Pando Canteli, Annabel Martín

Swimming against the tide: Gender bias in the physics classroom

Amy L. Graves, Estuko Hoshino-Browne, Kristine P. H. Lui

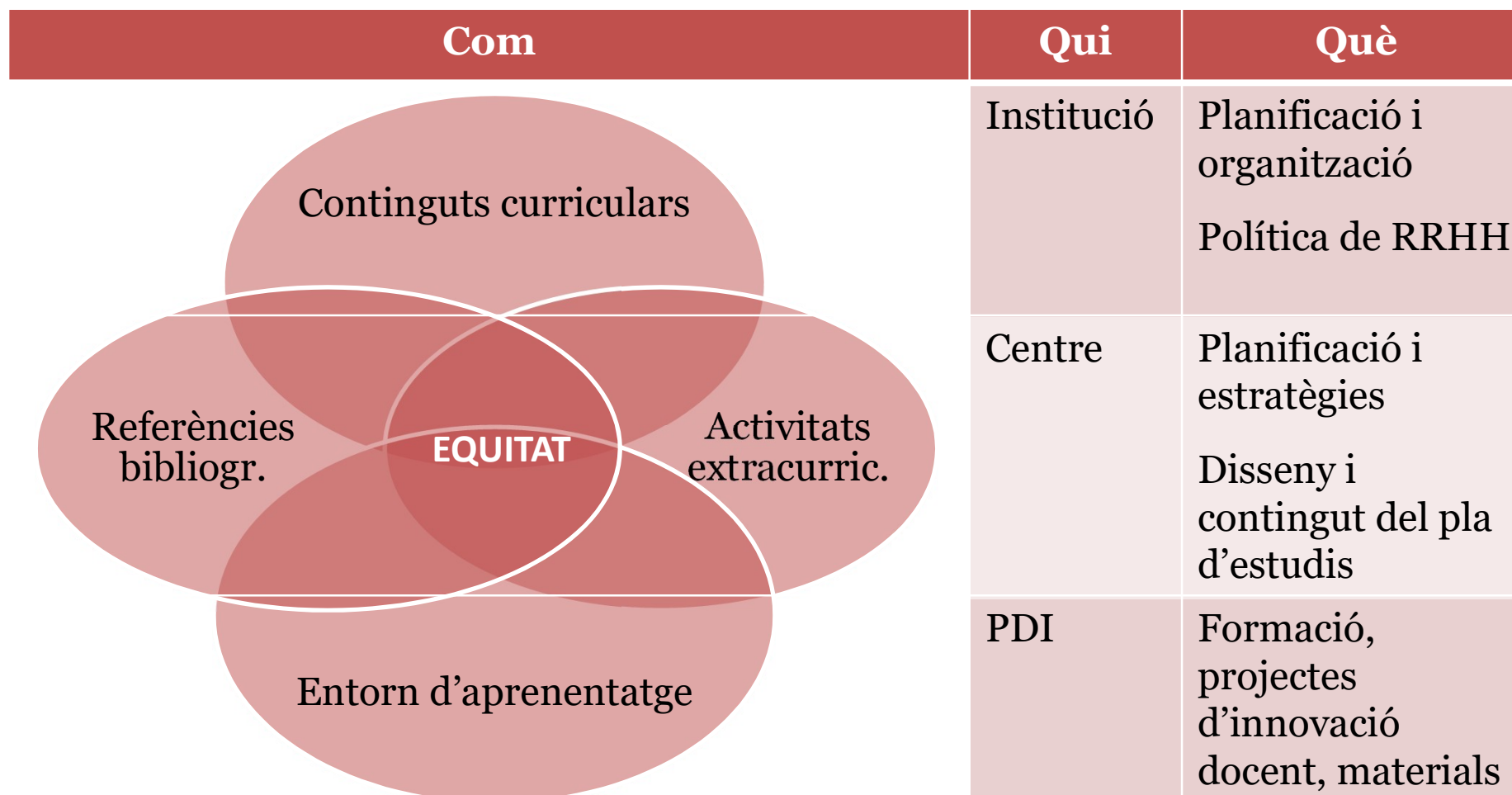

La necessitat social de la PG

La transversalitat de la PG en la docència: QUÈ, QUI, COM

Política d'igualtat centre i institució: transversalitat, transversalitat, transversalitat

Pràctiques
(extra)curri-
culars

Orientació
professional

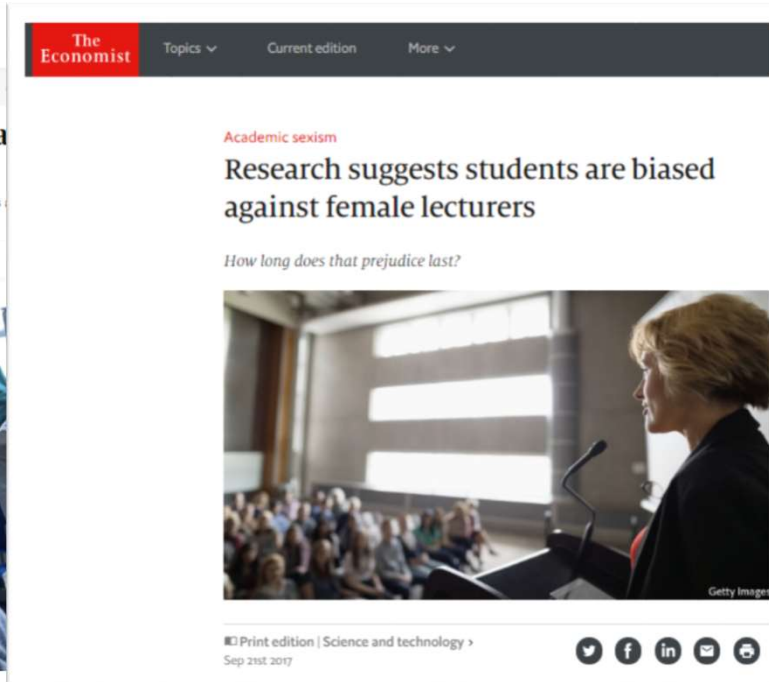
Pla d'acció
tutorial

Recursos
CRAI

Política d'igualtat centre i institució: transversalitat, transversalitat, transversalitat

Lliçons
inaugurals,
distincions HC,
seminaris, etc.

Formació,
incentius i
recursos per al
PDI (i el PAS)

Política de
professorat i
avaluacions
sensibles al
gènere

Pla d'igualtat,
protocol contra
l'assetjament,
espais segurs i
inclusius

Política d'igualtat centre i institució: transversalitat, transversalitat, transversalitat

**Pràctiques
(extra)curri-
culars**

**Orientació
professional**

**Pla d'acció
tutorial**

**Recursos
CRAI**

SGIQ amb perspectiva de gènere

**Lliçons
inaugurals,
distincions HC,
seminaris, etc.**

**Formació,
incentius i
recursos per al
PDI (i el PAS)**

**Política de
professorat i
avaluacions
sensibles al
gènere**

**Pla d'igualtat,
protocol contra
l'assetjament,
espais segurs i
inclusius**

Si una docència cega al gènere (*amb PG*) és una docència de baixa (*alta*) qualitat...,
... els processos de qualitat cecs al gènere (*amb PG*) són també de baixa (*alta*) qualitat.

Marc VSMA

La dimensió de gènere com a competència transversal

Estàndard 1, qualitat del programa formatiu

Pla d'estudis > Nombre d'assignatures que incorporen la PG
(incloent competències i resultats d'aprenentatge)

Competència transversal suggerida en el *Marc general*:

Desenvolupar la capacitat d'avaluar les desigualtats per raons de sexe i gènere, per dissenyar solucions

- Doble estratègia: assignatures especialitzades i de manera transversal en el contingut de totes les assignatures.
- Procés reflexiu: Diferent intensitat segons les disciplines i/o assignatures dins una titulació.

Competència	Estudis	Resultats d'aprenentatge per estudi (a mode il·lustratiu)
La dimensió de gènere	DRET	Sap identificar i actuar sobre les discriminacions directes, indirectes o múltiples per raó de sexe, gènere i orientació sexual.
	CPIS	Té coneixement sobre les polítiques públiques en igualtat d'oportunitats i sap aplicar les eines del <i>gender mainstreaming</i> (plans d'igualtat, informes d'impacte de gènere, pressupostos públics amb PG, etc.).
	COM	Reconeix i comprèn el paper dels mitjans, les produccions audiovisuals i la publicitat en la construcció de la identitat sexual i de gènere.
	CEXS	Dissenya i utilitza indicadors sensibles a les desigualtats de salut per raó de sexe i gènere, tant en el diagnòstic, la prevenció, el tractament com en el tracte amb pacients.
	ECON	Realitza anàlisis de polítiques econòmiques que inclouen les activitats i treballs de les llars (domèstic i de cures). Aplica la perspectiva de gènere en la política de recursos humans.
	HUM	Problematitza les representacions de gènere en la història de les idees, les arts i la cultura, així com en la construcció del coneixement científic.
	TRAD	Entén la construcció sociodiscursiva, interaccional i lingüística de les identitats de gènere.
	DTIC	Sap planificar accions per a reduir la fractura digital i adequar el disseny de les TIC a les diferències de gènere.

201 – Economia, Empresa i Turisme

(Economia; Comptabilitat i Finances; Administració i Direcció d'Empreses; Màrqueting i Investigació de Mercats; Ciències Empresarials; Estudis Internacionals d'Economia i Empresa; Turisme).

- Realitza anàlisis de les polítiques macroeconòmiques que inclouen les activitats i treballs de les llars (domèstic i de cures).
- Sap realitzar una anàlisi sensible al gènere de la fiscalitat.
- Sap aplicar els instruments de la perspectiva de gènere a l'anàlisi de les organitzacions i en la política de recursos humans (plans d'igualtat, mesures de conciliació, protocols contra la violència masclista, programes de seguretat i salut laboral).
- Sap integrar les condicions i les necessitats de dones i homes i l'enfocament dels drets humans a les polítiques de cooperació al desenvolupament.
- Reconeix i comprèn el paper de les polítiques macroeconòmiques i de les polítiques socials en la producció i reproducció de les desigualtats de gènere.
- Sap identificar l'impacte diferenciat dels pressupostos sobre els homes i les dones.
- Sap identificar les necessitats i experiències vitals diferents de dones i homes com a persones usuàries de serveis públics, consumidores, etc.

La dimensió de gènere com a competència transversal

Competència	Resultats d'aprenentatge comuns a les diferents titulacions
La dimensió de gènere	Sap desenvolupar una investigació amb perspectiva de gènere.
	• Sap distingir tant en les anàlisis teòriques com en les anàlisis empíriques els efectes de les variables sexe i gènere. • Identifica les contribucions dels estudis de gènere en la temàtica investigada. • Produeix, recull i interpreta les dades empíriques de manera sensible al gènere. • Sap utilitzar i crear indicadors qualitatius i quantitatius, incloent els estadístics, per conèixer millor les desigualtats de gènere i les diferències en les necessitats, condicions, valors i aspiracions de dones i homes.
	Sap identificar la intersecció de la desigualtat de gènere amb altres eixos de desigualtat (classe, raça, etnicitat, diversitat funcional, etc.).
	Identifica i és capaç d'analitzar de les causes i efectes de la violència contra les dones i altres violències de gènere → <i>Nous recursos docents Unitat d'Igualtat (en breu).</i>
	Coneix les aportacions de les dones i dels estudis de gènere a la seva disciplina → <i>Equilibri de gènere en les referències bibliogràfiques i autors/es treballats.</i>
	Identifica i problematitza els biaixos, estereotips i rols de gènere en la disciplina i en l'exercici de la seva professió → <i>Activitats curriculars i extracurriculars.</i>